

بسم الله الرحمن الرحيم

فایل کامل روایت پژوهی

پژوهش و توسعه حرفه ای 1(روایت پژوهی)

استاد راهنما:محمدجواد دژکوهی

محقق:مهرناز جبارپور

بررسی فرصت ها و چالش های روایت نگاری تاملی برای دانشجویان و معلمان

فهرست مطالب

3.....	مقدمه.....
5.....	روایت آزاد دانشگاه
6.....	روایت آزاد از دوران تحصیل.....
7.....	سرگذشت نامه.....
9.....	تاریخچه زندگی.....
11.....	تاریخ شفاهی.....
13.....	کدگذاری.....
24.....	مقوله بندی.....
26.....	تم بندی.....
26.....	تحلیل موضوعات(تم)استخراج شده.....
35.....	اعتبار بیرونی گزارش تاریخ شفاهی.....
36.....	نتایج کلی و پایانی از گزارش.....
37.....	فهرست منابع.....
38.....	پیوست ها.....
38.....	پاسخ به سوالات مقالات خواسته شده.....
41.....	خودارزیابی.....

مقدمه

معنای روایت

لغوی: روایت (narrative) از ریشه واژه یونانی (narrare) به معنای گفتن و (gnarus) به معنای آشنایی با چیزی و دانش درباره چیزی است.

محتوایی: روایت مهم ترین وسیله ارتباط ما با دیگران و بیان تجربه های زیسته ی ما و وقایع، مبتنی بر تسلسل زمانی، است. روایت دارای جنبه علی است و ما در بیان روایت خود و ارتباط بین رخدادها، ارتباط علی می دهیم.

تعریف روایت

تعریف از اوضاع و احوال خویش، داستان واقعی زندگی خود و دیگران یا به اصطلاح تجربه ی زیسته ی ماست و به نظر کانلی انسان ها تجربه ی زیستی خود را هدایت می کنند و زندگی روز مره خود را با داستان شکل می دهند؛ وقتی به شهر یا کشور جدید وارد می شویم رفتار آغازین ما نشأت گرفته از روایت هایی است که قبل از این شنیده ایم البته این روایت در طول زمان تغییر می کند به نظر کار روایت تجربه کوتاه مدت ما نیست بلکه به رشته ای از تجربه ها و اعمال و حوادثی که در بازه زمانی طولانی اتفاق افتاده است می گویند روایت به معنای متن نوشته شده یا گفته شده ای است که یک حادثه، عمل یا حوادث یا اعمالی را شرح می دهد که با هم ارتباط زمانی دارند.

ویژگی های روایت

1. بیان وقایع در روایت و داستان مبتنی بر تسلسل زمانی است یعنی حوادثی که رخ داده است به ترتیب زمانی بیان می شود.
2. دارای پیرنگ است.
3. دارای جنبه علی است.
4. بیان تجربه ما از وقایع است.
5. یک کل منسجم است.
6. معنا بخشیدن به تجربه های خود

فواید روایت

باعث ارتباط و تعامل بین انسان ها می شود با روایت جهان خود را می سازیم و از خلال روایات جهان را درک می کنیم و به عبارتی روایت فهم ما از جهان واقعیت است؛ اگر روایت نباشد ارتباط و تعامل انسان با یکدیگر قطع می شود.

خلاصه کارهای انجام شده در طول ترم:

در ادامه این مطلب به بیان روایاتی چون: روایت آزاد از دوران دانشگاه، روایت آزاد از دوران تحصیل، سرگذشت نامه، تاریخچه ی زندگی، تاریخ شفاهی و تحلیل آن که شامل کدگذاری، مقوله بندی، تم بندی، تحلیل موضوعات (تم) استخراج شده و در پایان به اعتبار بیرونی گزارش تاریخ شفاهی می پردازیم.

تعریف روایات

سرگذشت نامه: نگارش زندگی شخص، توسط دیگری است. در این روایت، جنبه های مختلف زندگی شخص، برجسته می شود و به نوعی شخصیت او دیگر بار زنده می شود.

تاریخچه زندگی: به قصد شرح و توصیف کل زندگی شخص نگاشته می شود، درحالی که در گونه های دیگر روایت، ممکن است بر بخشی از زندگی شخص تاکید می شود؛ مانند دوره کودکی فرد.

تاریخ شفاهی: خاطراتی که فرد از زندگی خود می گوید و محقق آن را ثبت و ضبط می کند.

در این پژوهش به شرح روایاتی چون: روایت آزاد از دوران دانشگاه، روایت آزاد از دوران تحصیل، سرگذشت نامه، تاریخچه زندگی، تاریخ شفاهی و تحلیل آن (کدگذاری، مقوله بندی، تم بندی، تحلیل موضوعات (تم) استخراج شده) و در آخر به اعتبار بیرونی گزارش تاریخ شفاهی و سپس بیان نتایج نهایی می پردازیم.

تاریخ شفاهی

صبح روز چهارشنبه ساعت 9 صبح پس از هماهنگی های قبلی به خانه سرکار خانم سمیه قدیری رفتیم و با رعایت فاصله اجتماعی به صحبت راجع به میزان سابقه کار و تجربه های معلمی او پرداختیم. ایشان 20 سال سابقه کار در پایه سوم در مدرسه سما انار با داشتن 30 دانش آموز اکنون بصورت مجازی به تدریس درس های سال سوم می پردازد. خانم قدیری معلم کلاس خودم نیز بوده است.

من از ایشان سوال کردم که اگر یک دانش آموزی در کلاس داشتم که از لحاظ ذهنی دچار مشکل باشد و درس ها را کمی دیرتر از از بقیه دانش آموزانش یاد بگیرد باید چکاری انجام دهم؟

خانم قدیری گفت: یازدهمین سال تدریس بود یک دانش آموزی به اسم فاطمه داشتم که بسیار پرخاشگر و مطالب درسی را به خوبی یاد نمی گرفت و خصوصا در ریاضی ضعیف بود. تعداد غیبت های فاطمه بیش از حد مجاز بود و همکلاسی هایش او را زیاد قبول نداشتند و به او کمک نمی کردند و از او گریزان بودند و روزهایی که فاطمه به مدرسه نمی آمد خوشحال بودند. هر روزه که فاطمه به کلاس می آمد و همان ساعت ریاضی داشتیم خیلی حواس بچه ها را پرت می کرد چون خودش به درستی متوجه نمی شد حوصله اش سر می رفت و همکلاسی هایش را اذیت می کرد و آن ها را به حرف می گرفت.

چند روز متوالی فاطمه به مدرسه نیامد جویای حال او شدم مادرش گفت: فاطمه به من گفته که دیگر حوصله درس خواندن را ندارد و دوست ندارد به مدرسه برود. با مادرش هماهنگ کردم که یک روز به خانه آنها بروم و با

او حرف بزیم. من به دیدن فاطمه رفتم و از او اجازه گرفتم که به اتاق او برویم و دوتایی باهم حرف بزیم. وقتی به اتاق رفتیم من به فاطمه گفتم که چرا مدرسه نمی آیی؟ فاطمه گفت: من خیلی دلم برای شما تنگ شده است، من درس را دیر متوجه می شوم ولی دوستانم خیلی زود متوجه می شوند و بعد از کلاس به من می گویند تو مشکل داری و همین باعث شده که دیگر علاقه ای به مدرسه نداشته باشم. بعد از تمام شدن صحبت های فاطمه من از دختر نازم خواهش کردم که فردا به مدرسه بیاید دیگر کسی اینگونه با تو رفتار نمی کند و من قول میدهم که از فردا درس را بهتر یاد بگیری. بعد او را بوسیدم و از او خداحافظی کردم و از اتاق بیرون رفتم. مادرش را دیدم و از او خواستم که فردا فاطمه را به مدرسه بفرستد و در زمینه یادگیری فاطمه با من همکاری داشته باشد و کمکش کند و هنگام انجام تکالیفش در کنار او باشد. فردای آن روز فاطمه به مدرسه آمد. به گرمی از او استقبال کردم و فاطمه را در ردیف اول نزدیک خودم نشاندم و شروع به درس دادن کردم. فاطمه ساکت و آرام نشسته بود. من هر مرحله از تدریس را چندین بار و بیشتر از دفعات قبل تکرار می کردم و اندک اندک متوجه می شدم که درس را یاد می گیرد.

زنگ های تفریح که می شد بقیه بچه ها به بیرون می رفتند من و فاطمه در کلاس می ماندیم و با فاطمه بعد از خوردن نمرین را شروع می کردیم و تا کامل متوجه نمی شد از کلاس بیرون نمی رفتیم. روز هایی که وقت نمی شد زنگ های تفریح با او کار کنم به روز بعد موکول می کردم. فاطمه طی چند وقت پیشرفت کرده بود. از مادرش خواستم که به مدرسه بیاید و برایم از شیوه مطالعه فاطمه در خانه برایم بگوید. مادرش گفت فاطمه بعد از رفع خستگی به کنار من می آید و از من می خواهد تا به عنوان یک راهنما در کنار او بنشینم و اگر چیزی را اشتباه حل کرد برایش توضیح دهم. فاطمه پیشرفت تحصیلی خوبی کرده بود و من همینکار را تا آخر سال ادامه دادم ولی نگذاشتم دوستانش متوجه شوند که فاطمه مشکل دارد. بعد از امتحانات پایانی فاطمه شاگرد دوم کلاس شده بود. پدر و مادر فاطمه از این تلاش دخترشان بسیار خوشحال بودند. در آخرین روز مدرسه برایش جشن گرفتیم. با ذکر خوبی های فاطمه و اهدای جوایز از طرف مدرسه و والدین او فاطمه بسیار خوش حال شد. خانم قدیری در پایان صحبت هایش درمورد فاطمه گفت: باید حواسمان به تک تک دانش آموزان کلاسمان باشد و تفاوت های فردی آن ها را ببینیم و همیشه برای حل مشکلات همه و مخصوصا دانش آموزی که اندکی دیرتر متوجه می شود تلاش کنیم.

بازخورد: اشاره به شرایط کنونی روایت را بسیار جالب کرده بود، شروع و پایان مناسب داشت اشاره به زمان خاصی که امکان ملاقات معلم بود، متن ادبی بود و صمیمیت خاص معلم از سرتاسر روایت موج میزد و یک تجربه بسیار عبرت آموزی بود. (مریم)

کد گذاری تاریخ شفاهی

صبح روز چهارشنبه ساعت 9 صبح پس از هماهنگی های قبلی به خانه سرکار خانم سمیه قدیری رفتم و با رعایت فاصله اجتماعی به صحبت راجع به سابقه کار با رعایت

Commented [A1]: هماهنگی جهت ملاقات با معلم

Commented [A2]: صحبت راجع به سابقه کار با رعایت فاصله اجتماعی

در پایه سوم در مدرسه سما اناربا داشتن 30 دانش آموز اکنون بصورت مجازی به تدریس درس های سال سوم می پردازد. خانم قدیری معلم کلاس خودم نیز بوده است.

من از ایشان سوال کردم که اگر یک دانش آموزی در کلاس داشتیم که از لحاظ ذهنی دچار مشکل باشد و درس ها را کمی دیرتر از از بقیه دانش آموزانش یاد بگیرد باید چکاری انجام دهیم؟

خانم قدیری گفت: یازدهمین سال تدریس بود یک دانش آموزی به اسم فاطمه داشتیم که بسیار پرخاشگر و مطالب درسی را به خوبی یاد نمی گرفت و خصوصا در ریاضی ضعیف بود. تعداد غیبت های فاطمه بیش از حد مجاز بود و همکلاسی هایش او را زیاد قبول نداشتند و به او کمک نمی کردند و از او گریزان بودند و روزهایی که فاطمه به مدرسه نمی آمد خوشحال بودند. هر روزه که فاطمه به کلاس می آمد و همان ساعت ریاضی داشتیم خیلی حواس بچه ها را پرت می کرد چون خودش به درستی متوجه نمی شد حوصله اش سر می رفت و همکلاسی هایش را اذیت می کرد و آن ها را به حرف می گرفت.

چند روز متوالی فاطمه به مدرسه نیامد جویای حال او شدم مادرش گفت: فاطمه به من گفته که دیگر حوصله درس خواندن را ندارد و دوست ندارد به مدرسه برود. با مادرش هماهنگ کردم که یک روز به خانه آنها بروم و با او حرف بزنم. من به دیدن فاطمه رفتم و از او اجازه گرفتم که به اتاق او برویم و دوتایی باهم حرف بزنیم. وقتی به اتاق رفتیم من به فاطمه گفتم که چرا مدرسه نمی آیی؟ فاطمه گفت: من خیلی دلم برای شما تنگ شده است. من درس را دیر متوجه می شوم ولی دوستانم خیلی زود متوجه می شوند و بعد از کلاس به من می گویند تو مشکل داری و همین باعث شده که دیگر علاقه ای به مدرسه نداشته باشم. بعد از تمام شدن صحبت های فاطمه من از دختر نازم خواهش کردم که فردا به مدرسه بیاید دیگر کسی اینگونه با تو رفتار نمی کند و من قول میدهم که از فردا درس را بهتر یاد بگیری. بعد او را بوسیدم و از او خداحافظی کردم و از اتاق بیرون رفتم. مادرش را دیدم و از او خواستم که فردا فاطمه را به مدرسه بفرستد و در زمینه یادگیری فاطمه با من همکاری داشته باشد و کمکش کند و هنگام انجام تکالیفش در کنار او باشد. فردای آن روز فاطمه به مدرسه آمد. به گرمی از او استقبال کردم و فاطمه را در ردیف اول نزدیک خودم نشاندم و شروع به درس دادن کردم. فاطمه ساکت و آرام نشست. من هر مرحله از تدریس را چندین بار و بیشتر از دفعات قبل تکرار می کردم و اندک اندک متوجه می شدم که درس را یاد می گیرد.

زنگ های تفریح که می شد بقیه بچه ها به بیرون می رفتند من و فاطمه در کلاس می ماندیم و با فاطمه بعد از خوردن نمرین را شروع می کردیم و تا کامل متوجه نمی شد از کلاس بیرون نمی رفتیم. روزهایی که وقت نمی شد زنگ های تفریح با او کار کنم به روز بعد موکول می کردم. فاطمه طی چند وقت پیشرفت کرده بود. از مادرش خواستم که به مدرسه بیاید و برایم از شیوه مطالعه فاطمه در خانه بگویم. مادرش گفت فاطمه بعد از رفع خستگی به کنار من می آید و از من می خواهد تا به عنوان یک راهنما در کنار او بنشینم و اگر چیزی را اشتباه حل کرد برایش توضیح دهم. فاطمه پیشرفت تحصیلی خوبی کرده بود و من همینکار را تا آخر سال ادامه دادم ولی نگذاشتم دوستانش متوجه شوند که فاطمه مشکل دارد. بعد از امتحانات پایانی فاطمه شاگرد دوم کلاس شده

Commented [A3]: سابقه کار معلم و پایه تدریس: ...

Commented [A4]: معلم کلاس سوم دبستان محقق

Commented [A5]: احتمال محقق

Commented [A6]: داشتن دانش آموز دیر فهم

Commented [A7]: یادگیری دانش آموز با تاخیر

Commented [A8]: درخواست کمک

Commented [A9]: سخن معلم

Commented [A10]: اشاره به سال تدریس معین

Commented [A11]: بیان نام دانش آموز

Commented [A12]: بیان حالات روحی فاطمه

Commented [A13]: ضعف فاطمه در ریاضی

Commented [A14]: زیاد از حد بودن غیبت های فاطمه

Commented [A15]: عدم مقبولیت فاطمه نزد دوستان

Commented [A16]: عدم کمک دوستان به فاطمه

Commented [A17]: گریزی بودن دوستان

Commented [A18]: شادی دوستان در روز غیبت فاطمه

Commented [A19]: پرت کردن حواس دوستان در ساعت: ...

Commented [A20]: علت پرت کردن حواس دوستان

Commented [A21]: حالت روحی فاطمه در کلاس

Commented [A22]: غیبت مکرر فاطمه

Commented [A23]: خبر گرفتن معلم از فاطمه

Commented [A24]: از بین رفتن علاقه فاطمه

Commented [A25]: هماهنگی با مادر فاطمه

Commented [A26]: رفتن به دیدن فاطمه

Commented [A27]: درخواست اجازه از فاطمه برای رفتن به: ...

Commented [A28]: پرسیدن علت غیبت

Commented [A29]: پاسخ فاطمه به معلم

Commented [A30]: پی بردن به دیر فهمی خود

Commented [A31]: پی بردن به زود فهمی دوستان

Commented [A32]: تهمت های دوستان به فاطمه

Commented [A33]: عدم وجود انگیزه

Commented [A34]: درخواست از فاطمه

Commented [A35]: عدم تکرار رفتار های نا پسند

Commented [MJ36]: قصد و انگیزه جهت: ...

Commented [MJ37]: خداحافظی و رو به رو: ...

Commented [MJ38]: درخواست کمک و همکاری

Commented [MJ39]: در خواست همکاری با: ...

Commented [MJ40]: بازگشت دانش آموز به: ...

Commented [MJ41]: ایجاد انگیزه در دانش: ...

Commented [MJ42]: ایجاد احساس صمیمیت

Commented [MJ43]: تدریس معلم

Commented [MJ44]: دقت و تمرکز دانش آموز

Commented [MJ45]: تکرار معلم جهت: ...

بود. پدر و مادر فاطمه از این تلاش دخترشان بسیار خوشحال بودند. در آخرین روز مدرسه برای جشن گرفتیم . با ذکر خوبی های فاطمه و اهدای جوایز از طرف مدرسه و والدین او فاطمه بسیار خوش حال شد. خانم قدیری در پایان صحبت هایش درمورد فاطمه گفت: باید حواسمان به تک تک دانش آموزان کلاسمان باشد و تفاوت های فردی آن ها را ببینیم و همیشه برای حل مشکلات همه و مخصوصا دانش آموزی که اندکی دیرتر متوجه می شود تلاش کنیم.

Commented [MJ65]: حالت درونی شادی والدین

Commented [MJ66]: موفقیت دانش آموز در یادگیری

Commented [MJ67]: تشویق جهت دادن انگیزه

Commented [MJ68]: دادن اعتماد به نفس به دانش آموز

Commented [MJ69]: نقل قول

Commented [MJ70]: بررسی همه ی دانش آموزان

Commented [MJ71]: تلاش های بی دریغ و دلسوزانه

جدول شماره 1

کدها	متن
هماهنگی جهت ملاقات معلم مربوطه	صبح روز چهارشنبه ساعت 9 صبح پس از هماهنگی های قبلی به خانه سرکار خانم سمیه قدیری رفتیم.
صحبت راجع به سابقه کار با رعایت فاصله اجتماعی	و با رعایت فاصله اجتماعی به صحبت راجع به میزان سابقه کار و تجربه های معلمی او پرداختیم.
سابقه کار معلم و پایه تدریس و تدریس مجازی در این شرایط	ایشان 20 سال سابقه کار در پایه سوم در مدرسه سما انار با داشتن 30 دانش آموز اکنون بصورت مجازی به تدریس درس های سال سوم می پردازد.
معلم کلاس سوم دبستان محقق	خانم قدیری معلم کلاس خودم نیز بوده است.
احتمال محقق	من از ایشان سوال کردم که اگر یک دانش آموزی در کلاس داشتم.
داشتن دانش آموز دیرفهم	که از لحاظ ذهنی دچار مشکل باشد
یادگیری دانش آموز با تاخیر	و درس ها را کمی دیرتر از بقیه دانش آموزان یاد بگیرد.
درخواست کمک	باید چکاری انجام دهم؟
سخن معلم	خانم قدیری گفت:
اشاره به سال تدریس معین	بازدهمین سال تدریسم بود.
بیان نام دانش آموز	یک دانش آموزی به نام فاطمه داشتم.
بیان حالات روحی فاطمه	بسیار پرخاشگر و مطالب درسی را به خوبی یاد نمی گرفت.
ضعف فاطمه در ریاضی	خصوصا در درس ریاضی ضعیف بود.
زیاد از حد بودن غیبت های فاطمه	تعداد غیبت های فاطمه بیش از حد مجاز بود.
عدم مقبولیت فاطمه نزد دوستان	و همکلاسی هایش او را زیاد قبول نداشتند.
عدم کمک دوستان به فاطمه	به او کمک نمی کردند.

و از او گریزان بودند.	گریزی بودن دوستان
وروز هایی که فاطمه به مدرسه نمی آمد خوشحال بودند.	شادی دوستان در روز غیبت فاطمه
هرروز که فاطمه به کلاس می آمد و همان ساعت ریاضی داشتیم خیلی حواس بچه ها را پرت می کرد.	پرت کردن حواس دوستان در ساعت ریاضی
چون خودش به درستی متوجه نمی شد.	علت پرت کردن حواس دوستان
حوصله اش سر می رفت و همکلاسی هایش را اذیت می کرد و آن ها را به حرف می گرفت.	حالت روحی فاطمه در کلاس
چند روز متوالی فاطمه به مدرسه نیامد.	غیبت مکرر فاطمه
جویای حال او شدم.	خبر گرفتن معلم از فاطمه
مادرش گفت: فاطمه به من گفته که دیگر حوصله درس خواندن را ندارد و دوست ندارد به مدرسه برود.	از بین رفتن علاقه فاطمه
با مادرش هماهنگ کردم که یک روز به خانه آنها بروم و با او حرف بزنم.	هماهنگی با مادر فاطمه
من به دیدن فاطمه رفتم.	رفتن به دیدن فاطمه
و از او اجازه گرفتم که به اتاق او برویم و دوتایی باهم حرف بزنیم.	درخواست اجازه از فاطمه برای رفتن به اتاق
وقتی به اتاق رفتیم من به فاطمه گفتم که چرا به مدرسه نمی آیی؟	پرسیدن علت غیبت
فاطمه گفت من خیلی دلم برای شما تنگ شده است.	(ادامه در صفحه بعد) پاسخ فاطمه به معلم
ولی من درس را دیر متوجه می شوم.	پی بردن به دیر فهمی خود
دوستانم خیلی زود متوجه می شوند.	پی بردن به زود فهمی دوستان
بعد از کلاس به من می گویند: که تو مشکل داری.	تهمت های دوستان به فاطمه
همین باعث شده که دیگر علاقه ای به مدرسه نداشته باشم.	عدم وجود انگیزه
بعد از تمام شدن صحبت های فاطمه من از دختر نام خواش کردم که از فردا به مدرسه بیاید.	درخواست از فاطمه
دیگر کسی اینگونه با او رفتار نمی کند.	عدم تکرار رفتارهای ناپسند
من قول میدهم که از فردا درس را بهتر یاد بگیری	قصد و انگیزه جهت یادگیری
بعد او را بوسیدم و از او خداحافظی کردم و از اتاق بیرون رفتم. مادرش را دیدم.	خداحافظی و رو به رو شدن با مادر
و از او خواستم که فردا فاطمه را به مدرسه بفرستد	درخواست همکاری
و در زمینه یادگیری فاطمه با من همکاری داشته باشد و کمکش کند و هنگام انجام تکالیفش در کنار او باشد	درخواست همکاری با معلم

فردای آن روز فاطمه به مدرسه آمد	بازگشت دانش آموز به مدرسه
به گرمی از او استقبال کردم	ایجاد انگیزه در دانش آموز
و فاطمه را در ردیف اول نزدیک خودم نشاندم	ایجاد احساس صمیمیت
و شروع به درس دادن کردم	تدریس معلم
فاطمه ساکت و آرام نشسته بود.	دقت و تمرکز دانش آموز
من هر مرحله از تدریس را چندین بار و بیشتر از دفعات قبل تکرار می کردم	تکرار معلم جهت یادگیری بیشتر دانش آموز
و اندک اندک متوجه می شدم که درس را یاد می گیرد.	آغاز انگیزه و یادگیری
زنگ های تفریح که می شد بقیه بچه ها به بیرون می رفتند	ساعت استراحت و تلاش بی وقفه
من و فاطمه در کلاس می ماندیم	تلاش در ساعت استراحت
و با فاطمه بعد از خوردن تمرین را شروع می کردیم	تلاش های مکرر
و تا کامل متوجه نمی شد از کلاس بیرون نمی رفتیم	یادگیری کامل
روز هایی که وقت نمی شد زنگ های تفریح با او کار کنم به روز بعد موکول می کردم	کمبود زمان
فاطمه طی چند وقت پیشرفت کرده بود.	افزایش یادگیری و موفقیت
از مادرش خواستم که به مدرسه بیاید	درخواست همکاری
و برایم از شیوه مطالعه فاطمه در خانه برایم بگوید،	برسی نحوه ی مطالعه در خانه
مادرش گفت فاطمه بعد از رفع خستگی به کنار من می آید	نقل قول مادر
و از من می خواهد تا به عنوان یک راهنما در کنار او بنشینم	درخواست از والدین برای راهنمایی در تمرین
و اگر چیزی را اشتباه حل کرد برایش توضیح دهم .	رفع اشکال توسط مادر
فاطمه پیشرفت تحصیلی خوبی کرده بود	موفقیت در برنامه ی طراحی شده
و من همینکار را تا آخر سال ادامه دادم	تکرار برنامه ی معلم جهت موفقیت
ولی نگذاشتم دوستانش متوجه شوند که فاطمه مشکل دارد.	حفظ اعتماد به نفس جلوی بقیه
بعد از امتحانات پایانی فاطمه شاگرد دوم کلاس شده بود.	موفقیت دانش آموز در یادگیری
پدر و مادر فاطمه از این تلاش دخترشان خوشحال بودند	حالت درونی شادی والدین
در آخرین روز مدرسه برایش جشن گرفتیم	تشویق جهت دادن انگیزه
با ذکر خوبی های فاطمه و اهدای جوایز از طرف مدرسه و والدین او فاطمه بسیار خوش حال شد	دادن اعتماد به نفس به دانش آموز
خانم قدیری در پایان صحبت هایش درمورد فاطمه گفت	نقل قول معلم
باید حواسمان به تک تک دانش آموزان کلاسمان باشد	بررسی همه ی دانش آموزان

و تفاوت های فردی آن ها را ببینیم و همیشه برای حل مشکلات همه و تلاش های بی دریغ و دلسوزانه	مخصوصا دانش آموزی که اندکی دیرتر متوجه می شود تلاش کنیم
---	---

جدول_2

شماره کد	کد
1	هماهنگی جهت ملاقات معلم مربوطه
2	صحبت راجع به سابقه کار با رعایت فاصله اجتماعی
3	سابقه کار معلم و پایه تدریس و تدریس مجازی در این شرایط
4	معلم کلاس سوم دبستان محقق
5	احتمال محقق
6	داشتن دانش آموز دیرفهم
7	یادگیری دانش آموز با تاخیر
8	درخواست کمک
9	سخن معلم
10	اشاره به سال تدریس معین
11	بیان نام دانش آموز
12	بیان حالات روحی فاطمه
13	ضعف فاطمه در ریاضی
14	زیاد از حد بودن غیبت های فاطمه
15	عدم مقبولیت فاطمه نزد دوستان
16	عدم کمک دوستان به فاطمه
17	گریزی بودن دوستان
18	شادی دوستان در روز غیبت فاطمه
19	پرت کردن حواس دوستان در ساعت ریاضی
20	علت پرت کردن حواس دوستان
21	حالت روحی فاطمه در کلاس
22	غیبت مکرر فاطمه
23	خبر گرفتن معلم از فاطمه
24	از بین رفتن علاقه فاطمه
25	هماهنگی با مادر فاطمه

26	رفتن به دیدن فاطمه
27	درخواست اجازه از فاطمه برای رفتن به اتاق
28	پرسیدن علت غیبت
29	پاسخ فاطمه به معلم
30	پی بردن به دیر فهمی خود
31	پی بردن به زود فهمی دوستان
32	تهمت های دوستان به فاطمه
33	عدم وجود انگیزه
34	درخواست از فاطمه
35	عدم تکرار رفتارهای ناپسند
36	قصد و انگیزه جهت یادگیری
37	خدا حافظی و رو به رو شدن با مادر
38	درخواست همکاری
39	درخواست همکاری با معلم
40	بازگشت دانش آموز به مدرسه
41	ایجاد انگیزه در دانش آموز
42	ایجاد احساس صمیمیت
43	تدریس معلم
44	دقت و تمرکز دانش آموز
45	تکرار معلم جهت یادگیری بیشتر دانش آموز
46	آغاز انگیزه و یادگیری
47	ساعت استراحت و تلاش بی وقفه
48	تلاش در ساعت استراحت
49	تلاش های مکرر
50	یادگیری کامل
51	کمبود زمان
52	افزایش یادگیری و موفقیت
53	درخواست همکاری
54	برسی نحوه ی مطالعه در خانه
55	نقل قول مادر

56	درخواست از والدین برای راهنمایی در تمرین
57	رفع اشکال توسط مادر
58	موفقیت در برنامه ی طراحی شده توسط معلم
59	تکرار برنامه ی معلم جهت موفقیت
60	حفظ اعتماد به نفس جلوی بقیه
61	موفقیت دانش آموز در یادگیری
62	حالت درونی شادی والدین
63	تشویق جهت دادن انگیزه
64	دادن اعتماد به نفس به دانش آموز
65	نقل قول معلم
66	بررسی همه ی دانش آموزان
67	تلاش های بی دریغ و دلسوزانه

مقوله بندی

جدول_3

مقوله	کدها
سابقه کار و تدریس	صحبت راجع به سابقه کار با رعایت فاصله اجتماعی سابقه کار معلم و پایه تدریس و تدریس مجازی در این شرایط اشاره به سال تدریس معین
دانش آموز مشکل دار	داشتن دانش آموز دیرفهم یادگیری دانش آموز با تاخیر
خصوصیات دانش آموز	بیان نام دانش آموز بیان حالات روحی فاطمه حالت روحی فاطمه در کلاس
رفتار دوستان	عدم مقبولیت فاطمه نزد دوستان عدم کمک دوستان به فاطمه تهمت های دوستان به فاطمه گریزی بودن دوستان

	شادی دوستان در روز غیبت فاطمه عدم تکرار رفتارهای ناپسند
مشکل فاطمه (بیان مشکل دیرفهمی دانش آموز)	ضعف فاطمه در ریاضی زیاد از حد بودن غیبت های فاطمه پرت کردن حواس دوستان در ساعت ریاضی علت پرت کردن حواس دوستان غیبت مکرر فاطمه ازبین رفتن علاقه فاطمه عدم وجود انگیزه
راهکار (راهبرد های معلم برا حل مشکل)	سخن معلم هماهنگی با مادر فاطمه رفتن به دیدن فاطمه پرسیدن علت غیبت درخواست اجازه از فاطمه برای رفتن به اتاق پاسخ فاطمه به معلم درخواست از فاطمه و همکاری با معلم ماندن در کلاس در ساعت تفریح به منظور رفع اشکال و یادگیری دادن جایزه و تشویق
سایر	پی بردن به دیر فهمی خود پی بردن به زود فهمی دوستان هماهنگی جهت ملاقات معلم مربوطه معلم کلاس سوم دبستان محقق احتمال محقق درخواست کمک خبرگرفتن معلم از فاطمه درخواست اجازه از فاطمه برای رفتن به اتاق درخواست از فاطمه
تلاش بی وقفه و مکرر برای رسیدن به هدف	استقبال معلم به گرمی کمک دادن معلم برای پیشرفت و یادگیری
رسیدن به موفقیت	خوشحالی فاطمه و والدینش شاگرد دوم شدن و یادگیری

مرحله دوم تحلیل روایی تاریخ شفاهی:

الف) استخراج تم:

1. بیان مشکل دیر فهمی دانش آموز)

2. راهبرد های معلم برا حل مشکل)

1. بیان مشکل دیر فهمی دانش آموز

خصوصا در ریاضی ضعیف بود تعداد غیبت های فاطمه بیش از حد مجاز بود هر روزه که فاطمه به کلاس می آمد و همان ساعت ریاضی داشتیم خیلی حواس بچه ها را پرت می کرد چون خودش به درستی متوجه نمی شد حوصله اش سر می رفت و چند روز متوالی فاطمه به مدرسه نیامد مادرش گفت: فاطمه به من گفته که دیگر حوصله درس خواندن را ندارد و دوست ندارد به مدرسه برود همین باعث شده که دیگر علاقه ای به مدرسه نداشته باشم.

Commented [A72]: ضعف فاطمه در ریاضی:

Commented [A73]: زیاد از حد بودن غیبت های فاطمه:

Commented [A74]: پرت کردن حواس دوستان در ساعت ریاضی:

Commented [A75]: علت پرت کردن حواس دوستان:

Commented [A76]: غیبت مکرر فاطمه:

Commented [A77]: از بین رفتن علاقه فاطمه:

Commented [A78]: عدم وجود انگیزه:

تحلیل علمی

دانش آموزان دیر آموز در حد فاصل بین افراد کم توان ذهنی و افراد با عملکرد هوش طبیعی قرار می گیرند، بنابراین بهره هوشی آن ها بین 70_85 است. در واقع این گروه از افراد را می توان تحت عنوان افرادی که از نظر هوشی در محدوده طبیعی ضعیف هستند، نام گذاری کرد. چنین محدودیتی به طور مشخص اثر خود را بر روی مهارت های تحصیلی و متعاقبا پیشرفت تحصیلی این دانش آموزان می گذارد و در نتیجه تنها نمود بارز در این دانش آموزان که ما را به احتمال وجود محدودیت هایی در عملکردشان هدایت می کند همان مشکلات تحصیلی آنهاست. فرد دیر آموز فاقد عقب ماندگی ذهنی است اما دارای محدودیت در یادگیری است. این یک واقعیت است که موفقیت تحصیلی در مدرسه محصول مشترک توانایی ذهنی و خواستن است. روند افزایش سن عقلی در دانش آموزان عادی مطابق با افزایش سن شناسنامه ای می باشد ولی در دانش آموزان دیر آموز به ازای هر یک سال که بزرگتر می شوند، حدود 10 ماه به سن عقلی آنان افزوده می شود و این نکته مهمی است که معلم دانش آموز دیر آموز باید از ارفاق نمره جدا خود داری کند، زیرا از یک طرف در پایه بالاتر فرد دچار مشکلات شدید تری می شود، ضمنا دانش آموز پیش نیاز های پایه بالاتر را کسب نکرده است. از طرف دیگر تکرار یک پایه باعث افزایش سن عقلی و آمادگی بیشتر دانش آموزان می شود. همچنین باعث یادگیری بهتر و باثبات تر در آن پایه می گردد. تقریبا 13/6 درصد دانش آموزان مدارس عادی را دانش آموزان دیر آموز تشکیل می دهد. (صادقی سیاح و باباخانی، 1398، ص 39 و 40. هگمتانه).

کودکان دیر آموز گروهی از کودکان هستند و حدود 6/13 درصد کل جمعیت را تشکیل می دهند. این گروه از کودکان دارای هیچ گونه علامت جسمی یا ظاهری مشخصی نیستند و به جز در امور تحصیلی و فعالیتهای پیچیده

ذهنی که ممکن است با شکست مواجه شوند در سایر امور زندگی می‌توانند مستقل عمل کرده و موفق شوند. اغلب محققان و متخصصان بر این اعتقادند که اگر چه افراد دیرآموز ممکن است نیازهای آموزشی ویژه داشته باشند با این حال برای جاییابی در سیستم آموزشی ویژه مناسب نیستند و باید در مدارس عادی آموزش ببینند. با در نظر گرفتن این وضعیت یک معلم در کلاس درس عادی با طیفی از دانش‌آموزانی سر و کار دارد که از نظر ویژگی‌های شناختی و عاطفی در سطوح مختلفی قرار دارند و اگر بخواهد در امر آموزش به این کودکان موفق باشد باید شناخت همه‌جانبه‌ای نسبت به همه‌ی آنها داشته باشد و آموزش خود را با سطوح مختلف توانایی‌های گوناگون دانش‌آموزان سازش دهد. این امر مستلزم صرف وقت فراوان توسط معلم کلاس و گذراندن دوره‌های آموزشی مناسب برای شناخت صحیح ویژگی‌های دانش‌آموزان دیرآموز و چگونگی مداخله موثر در فرآیند آموزش و یادگیری آنها می‌باشد. برنامه‌ریزی برای آموزش این دانش‌آموزان مستلزم دقت و تلاش فراوان است. برنامه‌های تدوین شده برای آموزش و توانبخشی این کودکان باید متناسب با نیازهای همه‌جانبه آنها باشد و در این راه باید حداکثر مشارکت دانش‌آموزان و خانواده‌های آنها را فراهم کرد. آموزش فردی شده، کار تیمی، و افزایش مهارت‌های اجتماعی در این کودکان می‌بایست مورد تاکید قرار گرفته و ارزیابی مستمر و پویا از عملکرد دانش‌آموزان و برنامه‌های اجرا شده، صورت گیرد. (توان، 1394، ص 2).

والدین و معلمان از رها شدگی فرزندان و دانش‌آموزان خود که نه تنها در یادگیری محتوای آموزشی موفقیتی کسب نکرده‌اند، بلکه به شدت تحقیر شده و اعتماد به نفس خود را از دست داده و قادر به برقراری سبزش یلفته با اطرافیان خود نیز نیستند، سخت نگرانند و مشاوران و مددکاران اجتماعی و کارشناسان اقتصاد و... از آینده تیره این گروه و در نهایت کل جامعه خبر می‌دهند (های، 1977 نقل از هینتون، 1979). نتایج پژوهش‌های نگارنده از سال 83 تاکنون بیانگر وجود مشکلات آموزشی و رفتاری متعدد در دانش‌آموزان دیرآموز تمامی دوره‌های تحصیلی به ویژه دوره ابتدایی و راهنمایی در مدارس عادی است که در اغلب موارد منجر به ترک تحصیل آنان از سیستم آموزشی می‌گردد (سیف تراقی و فریقی، 1389، ص 7).

ویژگی‌های عمومی دانش‌آموزان دیرآموز

1. نقایص و مشکلات ادراکی 2. ضعف در یادگیری ضمنی 3. ضعف در مهارت‌های کلامی 4. محدودیت در تفکر و حافظه 5. محدودیت در انتقال یادگیری (عدم تعمیم دادن) 6. پایین بودن آستانه تحمل حضور در کلاس و هیجان‌پذیری بالا 7. پدیده دیرآموزی و فراموشی سریع 8. وجود اختلالات رفتاری و بالا بودن مشکلات شناختی و عاطفی.

ویژگی‌های شناختی دانش‌آموزان دیرآموز

1. ضعف در تعمیم و انتقال مطالب 2. ضعف در توجه و دقت 3. ضعف در استراتژی‌های ذهنی یا تدبیراندیشی 4. ضعف در تفکر انتزاعی 5. ضعف در حافظه 6. ضعف در مهارت‌های اجتماعی 7. ضعف در خودارزیابی

اصول کلی آموزش به دانش‌آموزان دیرآموز

1. توجه به تفاوت های فردی 2. عدم مقایسه دانش آموزان با دیگران 3. اهمیت دادن به تلاش های دانش آموز به جای نمره کلاسی و یا امتحانی 4. اجتناب از به وجود آمدن موقعیت هایی که دانش آموز دیر آموز تجربه شکست داشته باشد 5. موفقیت دانش آموز دیر آموز به هر میزان بایستی مورد تشویق قرار گیرد 6. با به وجود آوردن امکان تکرار و تمرین، یادگیری را پایدار و کامل کنیم. (صادقی سیاح و باباخانی، 1398، ص 40 و 41 و 42، هگمتانه).

نتیجه گیری

در کلاس درس یک سری دانش آموزان وجود دارند که از لحاظ یادگیری دچار کمی مشکل هستند این دانش آموزان فاقد عقب ماندگی ذهنی هستند اما یک سری محدودیت هایی دارند و معلم و والدین باید به این دانش آموزان توجه کنند و به شناخت صحیح از رفتارها و ویژگی های این دانش آموزان دست یابند.

جمع بندی تم 1

دانش آموزانی در کلاس درس وجود دارند که علی رغم ظاهری آراسته دارای مشکل دیر فهمی و دیر آموزی هستند که به تدریج مشکل آن ها نمود پیدا می کند. این دانش آموزان می توانند در مدرسه عادی تحصیل کنند اما نیازمند همکاری والدین با معلمان هستند. این دانش آموزان آستانه تحملشان بسیار پایین اسوت توانایی یادگیری را به درستی ندارند اما با تمرین و تکرار و اختصاص وقت بیشتر به آن ها این مشکل حل شدنی است.

2. راهبرد های معلم برا حل مشکل)

با مادرش هماهنگ کردم که یک روز به خانه آنها بروم و با او حرف بزنم. من به دیدن فاطمه رفتم و از او اجازه گرفتم که به اتاق او برویم و دوتایی باهم حرف بزنیم. وقتی به اتاق رفتیم من به فاطمه گفتم که چرا مدرسه نمی آیی و از اتاق بیرون رفتم. مادرش را دیدم و از او خواستم که فردا فاطمه را به مدرسه بفرستد و در زمینه یادگیری فاطمه با من همکاری داشته باشد من و فاطمه در کلاس می ماندیم و با فاطمه بعد از خوردن نمرین را شروع می کردیم و تا کامل متوجه نمی شد از کلاس بیرون نمی رفتیم. روز هایی که وقت نمی شد زنگ های تفریح با او کار کنم به روز بعد موكول می کردم. فاطمه طی چند وقت پیشرفت کرده بود. با ذکر خوبی های فاطمه و اهدای جوایز از طرف مدرسه و والدین او فاطمه بسیار خوش حال شد.

تحلیل علمی :

راهبردهای آموزشی برای دانش آموز دیرآموز:

با توجه به محدودیت هایی که دانش آموزان دیرآموز در یادگیری از خود نشان می دهند منطقی است که باید متناسب با نیازهای آموزشی آنها و برای برطرف کردن موانع تحصیلی تدابیری را اتخاذ کرده و اجرا کنیم.

1. عقد قرارداد: با عقد یک قرارداد شفاهی یا مکتوب بین معلم و دانش آموز می توان تکالیف خاصی را که دانش آموز موظف به انجام آنهاست را مطرح کرد یا رفتار خاصی مثل آرام نشستن در نیمکت به مدت 20 دقیقه در صورت پیروی می توان تشویقی را در نظر گرفت. (تشویق ها به علایق فرد نزدیکتر باشند بهتر است) از فوائد چنین راهبردی این است که مسئولیت دانش آموز کاملاً مشخص شده و او متوجه می شود که دقیقاً چه چیزی از او انتظار می رود.

Commented [A79]: هماهنگی با مادر فاطمه

Commented [A80]: رفتن به دیدن فاطمه

Commented [A81]: درخواست اجازه از فاطمه برای رفتن به اتاق

Commented [A82]: پرسیدن علت غیبت

Commented [MJ83]: درخواست کمک و همکاری

Commented [MJ84]: درخواست همکاری با معلم

Commented [MJ85]: تلاش بی وقفه

Commented [MJ86]: تلاش های مکرر

Commented [MJ87]: یادگیری کامل

Commented [MJ88]: کمبود زمان

Commented [MJ89]: افزایش یادگیری و موفقیت

Commented [MJ90]: دادن اعتماد به نفس به دانش آموز

2. داشتن حق انتخاب : معلم می‌تواند برای انجام یک تکلیف خاص دو انتخاب را ارائه دهد تا دانش‌آموز یکی از آنها را انتخاب کند. مثلاً برای انجام تکلیف ریاضی معلم دو پلی‌کپی را که هر دو با یک هدف تنظیم شده‌اند را در اختیار دانش‌آموز قرار دهد تا یکی را انتخاب کند.

چنین رویه‌ای باعث بالا رفتن احساس مسئولیت در دانش‌آموزان می‌شود بهتر آن است که انتخاب‌ها باز نباشد یعنی از 2 یا 3 مورد فراتر نباشد بدلیل اینکه می‌تواند باعث ایجاد اضطراب و تنش در فرد شود.

3. تصمیم‌گیری در مورد برنامه درسی : به دانش‌آموزان فرصت داده می‌شود (البته با محدودیت) تا نظرات و پیشنهادات خود را در مورد فعالیت‌های مربوط به برنامه درسی روزانه ارائه دهند.

4. کوتاه کردن تکالیف : در این راهبرد ، تکلیف موردنظر به چند بخش کوتاه‌تر تقسیم شده و به جای اینکه یک تکلیف تماماً به دانش‌آموز ارائه شود ، آنرا به چند قسمت کوتاه‌تر تقسیم کرده و هر بار از دانش‌آموز خواست تا یک بخش از آن را تکمیل کند. مثل حفظ کردن شعر به این صورت که هر روز 2 بیت را حفظ کند. ارائه حجم زیاد تکلیف در یک زمان می‌تواند اثر منفی بگذارد ، زیرا دانش‌آموز احساس تهدید کرده و نسبت به توانایی‌های خود احساس عدم اطمینان می‌کند. تکلیف کوتاه می‌تواند حواس پرتی ، خستگی و رفتارهای نامناسب را به حداقل برساند. (پاکزاد محمود ، کودکان استثنایی ، 1376)

5. اصلاحاتی در ارائه مفاهیم انتزاعی : در چنین راهبردی می‌توان مفاهیم انتزاعی را بر اساس توضیحات ، نمایش‌ها و مثال‌های عینی ارائه داد . در چنین کاری استفاده از تجربیات ملموس دانش‌آموز نقش مهمی در دریافت راحت‌تر مفاهیم انتزاعی دارد. برای مثال وقتی واژه تفریق در ریاضی مطرح می‌شود ابتدا لازم است تا دانش‌آموز به مفهومی عینی از این واژه دست یابد سپس در قالب تجربیات روزمره آشنا شود و در نهایت این مفهوم را برای اطلاق به عملیات خاص در ریاضی به کار برد(سیف ، علی اکبر، روان‌شناسی پرورشی(1398)

6. ساده سازی سطح مواد خواندنی : معلم می‌تواند سطح پیچیدگی واژگان یا مفاهیم به کار رفته در متن‌های نوشته شده را کاهش دهد تا دانش‌آموز تلفیقی نیز بتواند تکلیف خواندن را متناسب با توانایی‌هایش انجام دهد. برای مثال معلم می‌تواند بر روی کلمه‌ای که برای دانش‌آموز دشوار است خط بکشد و بالای آن کلمه‌ای که برای دانش‌آموز مناسب‌تر و آسان‌تر است بنویسد.

7. تدریس خصوصی توسط همسالان : در این راهبرد دانش‌آموزانی که توانایی‌های بالاتری در انجام تکالیفشان دارند به دیگران کمک می‌کنند تا تکالیف مدرسه و یا سایر مسئولیت‌ها را انجام دهند.

در استفاده از همسالان در آموزش باید به نکات زیر توجه داشت:

*آموزشیار آموزش بین تعارضی با هم نداشته و در صورت دچار شدن به تعارض آموزشیار یا آموزش‌بین تغییر کند.

*آموزشیار و آموزش‌بینی که خوب کار می‌کنند را مورد تشویق قرار دهید.

* به هیچ وجه سرپرستی و نظارت معلم در روند فعالیت قطع نگردد تا مطمئن شود روش صحیح و روند مطلوب است.

* قبل از شروع کار آموزشیاران را آماده کنید و در صورت لزوم نکات مورد نیاز جهت چگونگی اجرای آموزش نوع ارتباط با آموزش بین را به آنان متذکر شوید.

* قبل از هر فعالیت میزان انتظاری را که از فعالیت گروه دونفره دارید به آنها بگویید.

8. کمک به پاسخ دادن : استفاده از این راهبرد باعث بالارفتن احتمال ارائه پاسخ‌های صحیح می‌شود . زیرا به طور کلی در ارائه یک پاسخ یا انجام یک کار، فرد می‌تواند از این راهنمایی‌ها و کمک‌ها در جهت رسیدن به پاسخ صحیح بهره بگیرد که پاسخ موردنظر را تا حدی در ذهن خود دارد و یا اینکه قبلاً آن را می‌دانسته ولی در حال حاضر فراموش کرده است. با انجام این کار شکست و ناکامی در فرد کاهش یافته و احساس موفقیت و انگیزه برای تلاش بیشتر در فرد ترغیب می‌شود. یکی از راه‌ها جهت اجرای این راهبرد عبارتست از متمرکز کردن توجه دانش‌آموز بر روی شباهت‌ها و تفاوت‌ها. برای مثال جهت تثبیت طرز نوشتن کلمات خواهر-خواب می‌توان توجه کودک را به مشابهت بین دو جزء خوا در دو کلمه جلب کرد. این روش در تکالیف شفاهی نیز بکار می‌رود (دانش‌آموزان استثنایی ، سیف نراقی) .

9. یادگیری همکارانه : طبق نظر محققین ، یادگیری همکارانه عبارتست از استفاده آموزشی از گروه‌های کوچک تا بدین ترتیب دانش‌آموزان با یکدیگر کار کرده و یادگیری خود و دیگری را به حداکثر برسانند. یکی از مناسب‌ترین روش‌های مؤثر آموزشی جهت دانش‌آموزان دیرآموز یادگیری در گروه است. چرا که در رقابت فردی با سایر همکلاسان بدلیل محدودیت‌های شناختی توفیق چندانی ندارند. اگر میزان موفقیت تحصیلی بعنوان ملاک شایستگی فردی در یک رقابت نابرابر مقایسه‌ای مطرح شود این دانش‌آموز دیرآموز است که بازنده خواهد شد. برای اجرای چنین راهبردی لازمست که گروه‌بندی با توجه به تعداد دانش‌آموزان یک کلاس و بر اساس توانمندی آنان صورت گیرد. برای شروع بهتر است اعضای گروه در حداقل باشند. تعداد اعضای گروه 4 تا 6 نفر توصیه می‌شود که در هر گروه تنها یک دانش‌آموز دیرآموز وجود داشته باشد در کنار دانش‌آموز بالاتر از متوسط و متوسط. بهتر است معلم در طول فعالیت گروهها نظارت کافی بر فعالیت گروهی داشته باشد و هر جا لازم شد به سوالات احتمالی آنها پاسخ دهد. قبل از شروع به کار گروهها معلم بایستی دقیقاً اهداف موردنظر را مشخص و انتظار خویش را از کار گروه روشن نماید. قبل از شروع به کار ، گروهها بایستی دانش‌آموزان در مورد نحوه کار گروهی یعنی وظایف متقابل افراد گروه ، مشارکت داشتن همگانی در گروه و کمک کردن و کمک گرفتن و یکدیگر را تحمل کردن و ... کاملاً توجیه گردند. همچنین از واگذاری تکالیف مشکل به گروه بایستی پرهیز کرد. (سیف ، علی اکبر، روان‌شناسی پرورشی(1398)

پیشنهادات به خانواده‌ی دانش‌آموز دیرآموز:

_خانواده‌های دانش‌آموز دیرآموز را اطلاع‌رسانی کنیم تا به شناخت بیشتری در مورد شرایط فرزندشان و کمک به ایشان برسند.

_ الزاما با دانش‌آموز دیرآموز در منزل بصورت جبرانی کار شود.

_ کار با دانش آموز دیرآموز بایستی استمرار داشته باشد و منحصر به زمان خاصی نباشد.
_ دانش آموز علی‌رغم شکست‌هایش در امور تحصیلی در خانواده نباید مورد تحقیر و بی‌احترامی قرار گیرد.
_ کودک علاوه بر مهارت‌های آموزشی به کسب مهارت‌های اجتماعی نیازمند است.
_ خانواده بصورت حضوری یا مکاتبه‌ای با معلم مدرسه در ارتباط مستمر باشد(آموزش و پرورش تلفیقی ، محمدرضا تات - آلیس هوسپیان).

نتیجه گیری :

برای تدریس موثر در درس ریاضی ابتدایی بایستی دانش آموزان را فعال کرد چراکه هر قدر فراگیران در جریان یادگیری فعال باشند عملکرد آنان بهتر خواهد بود. یافته های این پژوهش حاکی از آن است که باید معلمان از روشها و یا تلفیقی از روش های نوین تدریس ریاضی، ابزارهای کمک آموزشی وغیره، برای تدریس موثر بهره ببرند و نباید در جریان تدریس ریاضی متکلم الوحده شد و بجای تدریس سنتی ومتکلم الوحده باید از تدریس چهره به چهره و روشهای نوین تدریس استفاده کرد. همچنین باید از طریق فرصت پرسش و پاسخ، ایفای نقش دادن به دانش آموزان آنان را در جریان یادگیری مشارکت داده تا اینکه تدریس موثر و گیرای آن در بین دانش آموزان ابتدایی عمیق تر و بلند مدت باشد. راهبردهای که در این مقاله مورد بررسی قرار می گیرند، زیر مجموعه ی روش های نوین و فعال قرار دارند. نتیجه این پژوهش موید آن است که بین چهار مقوله یعنی روش فعال، روش سنتی، پیشرفت تحصیلی و خلاقیت رابطه تاثیرگذار و معنا داری وجود دارد.

جمع بندی تم 2

برای حل مشکل دانش آموزان دیر فهم باید یک سری اطلاعات علمی را دانست و باید راجب رفتار و یادگیری آن ها اطلاعاتی را کسب کرد. برای یادگیری این دانش آموزان باید اول از کم شروع کرد و سپس مقادیر تکلیف و آموزش را زیاد کرد و تمرین و تکرار حتما باید وجود داشته باشد و کاری کرد تا دانش آموز متوجه رفتار خود نشود تا این انگیزه یادگیری با فهمیدن مشکل خود از بین نرود از جمله راه حل ها یادگیری همکارانه، تدریس به صورت خصوصی برای دانش آموز، آسان کردن روخوانی و تدریجی کردن روخوانی دانش آموز است.

اعتبار بیرونی

من به عنوان یک دانشجو معلم ترم چهار تصمیم دارم که در سال های پیش رو که قرار است به سر کلاس بروم از تجربه این معلم بزرگوار و سایر تجاربی که از تحلیل تاریخ شفاهی بدست آمده استفاده کنم و مشکلات دانش آموزانم را در همان اوایل سال تشخیص بدهم. از مواردی که در نظر من جلوه کرد پیگیری علت غیبت و علت بی انگیزگی و بی علائگی دانش آموزش بود. همین پیگیری معلم و همچنین همراهی والدین باعث شد که مشکل دانش آموز تشخیص داده شود و تا زمانی که مشکل حاد نشده حل شود. از جمله مواردی که در این پژوهش نظر من را به خودش جلب کرد و باعث شد که آگاهی من بالاتر رود:

در کلاس درس معلم باید به تفاوت های فردی بین دانش آموزان توجه داشته باشد و اگر دانش آموزی از لحاظ درسی و حتی رفتاری مشکلی داشت باید در رابطه با این مشکل خانواده را در جریان بگذارد و مطالعاتی در این زمینه داشته باشد.

معلم باید روش های متفاوتی برای حل مشکل دانش آموز دیرآموز اجرا کند مثل:

یادگیری از طریق همکاری با دانش آموزان و معلم و کوتاه کردن تکالیف و اجرای تکالیف بصورت تدریجی برای اطمینان از یادگیری آن ها، اختصاص دادن دو یا چند تکلیف به دانش آموز و دادن حق انتخاب برای برگزیدن یکی از تکالیف و انجام آن. معلم بهتر است که موارد خواندن پیچیده و سخت را برای دانش آموز برطرف سازد و دانش آموز به آسانی بتواند بخواند. یک راه حل که معلم برای حل مشکل این دانش آموز برگزیده بود این بود که در ساعات تفریح و اوقات بیکاری در کلاس بطور اختصاصی برای دانش آموز دیر فهم خود تدریس می کرد و مطالب درسی را بار ها و بار ها بدون خستگی تکرار می کرد.

نتایج پایانی گزارش

با توجه به تحلیل تاریخ شفاهی در کلاس ممکن است یک سری دانش آموزان باشند که از لحاظ یادگیری دچار مشکل باشند نمی توان به چنین دانش آموزانی عقب مانده گفت چون این دانش آموزان می توانند در مدارس عادی درس بخوانند اما دارای ضعف در حافظه و دقت و توجه هستند و در کلاس ممکن است پرخاشگری کنند و چون خودشان توانایی یادگیری سریع ندارند حوصله آن ها سر می رود و حواس دوستانشان را در کلاس پرت می کنند در انجام این پژوهش به این نتیجه رسیدیم که معلم باید اطلاعات لازم در زمینه مشکل این دانش آموزان کسب کند و فرایند تعلیم و تربیت را با یک سری اصول و قواعد پیش ببرد و سعی کند مطالب خواندنی را برای دانش آموز آسان تر کند و مطالب را در کلاس تکرار کند و در ابتدا تکالیف کمتری را به دانش آموز بدهد و سپس کم کم شروع کند بصورت تدریجی تکالیف را زیادتر و سطح آن ها را بالا ببرد معلم سر کلاس دانش آموزان را گروه بندی کند و از اعضای گروه بخواهد که با هم کار کنند و درس را یاد بدهند به این شیوه، شیوه یادگیری همکارانه می گویند و حتی می توان بصورت خصوصی در کلاس برای هکلاسی های خود که درس را اندکی دیرتر متوجه شدند، یاد بدهند. هنگام پاسخگویی دانش آموز خود را یاری دهد و برای انجام تکالیفش به او حق انتخاب بدهد تا هر کدام را که علاقه دارد انجام دهد بنابراین باید به گونه ای فرایند یادگیری را ادامه دهد تا بتواند مشکل را به مرحله ی حل برساند و نهایت تلاش خود را به کار گیرد تا دانش آموز درس را متوجه شود. معلم در این مراحل نیازمند همکاری والدین دانش آموز است تا برنامه های معلم به نتیجه برسد و باید وضعیت دانش آموز را زمانی که در خانه است را به معلم گزارش کنند و در خانه هنگام انجام تکالیف و درس خواندن در کنار فرزندشان باشند و او را راهنمایی کنند.

فهرست منابع

- 1) توان، زهرا (1394)، مقاله بررسی کودکان دیر آموز، محل انتشار: کنفرانس سراسری دانش و فناوری علوم تربیتی مطالعات اجتماعی و روانشناسی ایران.
- 2) صادقی سیاح، علی؛ باباخانی، مرضیه (1398)، کتاب آموزش و پرورش فراگیر، انتشارات فراگیر هگمتانه.
- 3) سیف تراقی، مریم؛ فریقی، سهیلا (1389)، مقاله تک بررسی وضعیت تحصیلی و عاطفی دانش آموز دیر آموز، عنوان نشریه: تحقیقات روانشناختی)
- 4) دکتر محمود پاکزاد (1376)، کودکان استثنایی
- 5) سیف، علی اکبر؛ (1398)، روان شناسی پرورشی، نشر دوران
- 6) نراقی، سیف؛ دانش آموزان استثنایی
- 7) هوسپیان، آلیس؛ مقدمه‌ای بر آموزش تلفیقی
- 8) تات، محمدرضا؛ آموزش و پرورش تلفیقی
- 9) گروه شعید ابراهیم هادی (1392)، کتاب سلام بر ابراهیم، انتشارات پیام آزادی
- 10) یوسفی، غلامحسین، در آرزوی خوبی و زیبایی (زندگی نامه سعدی)، (1392)

پیوست ها

1. پاسخ به سوالات مقالات خواسته شده:

(نقش(فوائد)روایت نگاری تاملی برای دانشجویان و معلمان چه می باشد و موانع و مشکلات احتمالی را بررسی کنید؟

فواید: توسعه دانش حرفه ای شخصی، نظم ذهنی و دستیابی به راه حل، فرصتی برای ارتباط نظریه و عمل، زمینه ساز تعامل حرفه ای با دیگران، خود آگاهی از فرایند توسعه و کمک به رشد عامدانه، پیامد های جانبی و کسب توانمندی در زمینه نوشتن است.

موانع: موانع عملی (مانند زمان بر بودن نگارش تاملی) **موانع احساسی** (مانند سخت بودن رویارویی با تجربه های توأم با شکست در روی کاغذ) **موانع دانشگاهی** (مانند وجود مقررات خاص برای نوشتن از سوی دانشگاه و ترس دانشجو از نوشتن)

2) نظریه های تربیتی چه نقشی در معلمی کردن معلم ابتدایی دارد؟
نظریه های تربیتی جز لاینفک دوره های تربیت معلم است و متخصصان تعلیم و تربیت اعتقاد دارند که نظریه

تعلیم و تربیت نمی تواند به دقت علوم تجربی پدیده ها را توصیف تبیین و پیش بینی نماید. تئوری اغلب بصورت کلمات واضح و روشن بیان نمی شود بلکه نظریه همان چیزی است که از رفتار ما استنباط می شود و برخی معتقدند که گرچه ایده های اندیشمندان بستر ها را فراهم می کنند اما همان معلم با موقعیت های منحصر به فردی رو به رو می شود و راه حل های فردی را می خواهد تا راه حل های اجتماعی، نظریه های تربیتی بالاخص فلسفه تعلیم و تربیت و روانشناسی تربیتی تاثیر بسزایی در شکل گیری باور های معلم درمورد معلمی کردن داشته است. در ادبیات پژوهشی مطالعات تربیت معلم به نقش مهم عقاید و باور های معلمان در عمل آنان اشاره شده است و معلم بر طبق نیاز های کودکان امروز و از بین نظریه ها بالاخص نظریه هایی که به او در افزایش قدرت تشخیصی کمک می کند یا روش کار را ارائه می کنند بیشتر توجه می کند.

3) منظور از تفکر تاملی از دیدگاه جان دیویی چه می باشد؟ و بر اساس این نظریه یادگیری شامل چه عناصری است؟

اولین بار توسط خود دیدی مطرح شد، او تامل را ابزاری جهت تبدیل تجربه های مبهم و پراکنده به تجربه های روشن و منسجم بیان کرد. بر اساس این نظریه، یادگیری چرخه ای است که شامل «تجربه»، «تامل»، «تفکر» و «عمل» می شود.

**4) وجه تمایز روایت تاملی و غیر تاملی را توضیح دهید؟
روایت تاملی:**

گزیده ای از 1 تا 3 رویداد خاص
یک شرح درونی، ذهنی و شخصی
جستجو برای یافتن الگوها و تم ها
پرسیدن چرا؟
متصل به درس های دیگر ایجاد ارتباط بین عمل و نظر

روایت غیر تاملی

فهرستی از فعالیت های روزانه
یک گزارش عینی
کلیاتی از اتفاقات و حوادث روز
پرسیدن چه؟ چه وقت؟ چگونه؟
منفصل از درس های دیگر

5) انواع مدل نگارش و مراحل آن را شرح دهید؟

1) بدون ساختار 2) ساختارمند

1) **بدون ساختار:** در این مدل دانشجویان موظف به نوشتن روایت هفتگی با شیوه باز یا آزاد هستند. آن‌ها می‌توانند مرتبط به تجربه‌هایشان هر چیزی که برایشان مهم است را در روایت خود بنویسند. آن‌ها می‌توانند به راحتی مشاهدات، احساسات، نظرات، افکار، دانستنی‌های چیشین در مورد تجربه، تاملات و... را با نگارش غیر رسمی در روایت‌های هفتگی خود بیاورند.

2) **مدل ساختارمند:** در این مدل اگرچه دانشجویان می‌توانند از شیوه‌های غیر رسمی برای نوشتن استفاده کنند اما ملزم به رعایت گام‌هایی هستند این مراحل شامل:

1_ مواد خام: نوشتن و بیان رخداد یا رخداد های مهم تجربه‌ای که پشت سر گذاشته‌اند (حدوداً یک یا نصف صفحه)

2_ توسعه نوشته: تفکر درباره اتفاق یا اتفاق‌های خاص که در قسمت قبل نوشته شده است و نوشتن خلاصه‌ای از اطلاعات قبلی که دانشجو در ارتباط با این موقعیت دارد به جهت تدوین فرضیه‌هایی که توضیح می‌دهد چه طور و چرا این موقعیت ایجاد شده است.

3_ بحث تاملی: پردازش و دسته‌بندی در قالب اصطلاحاتی مانند آنچه اتفاق افتاد و آنچه یاد گرفته شد.

4_ نگاهی جامع: توجه به این سه مرحله از ابتدا تا گام سوم و نوشتن یک روایت کلی که می‌تواند بسیار در هم تنیده باشد.

6) **با توجه به تحلیل نظر اندیشمندان تعلیم و تربیت چه عواملی در پیدایش فاصله نظریه-عمل موثر است؟**

1) دلایل مربوط به ساختار و محتوای نظریه‌ها همچون غلط بودن و ناسازگاری نظریه با واقعیت، ناقص و محدود بودن نظریه‌های تربیتی، فقدان ژرف‌نگری در نظریه‌ها، جدایی نظریه‌های تربیتی از هم، بیگانگی محتوای نظریه‌ها با علایق و جنبه‌های عاطفی انسان، وجود طیف و پیچیدگی‌ها در نظریه‌ها.

2) آنچه به نوع انتظار از نظریه مربوط می‌شود.

3) آنچه مربوط به موقعیت به کارگیری نظریه‌های تربیتی است.

4) آنچه مربوط به استفاده‌کنندگان از نظریه‌های تربیتی است مخصوصاً تاثیر نگرش آنها تفاوت نگرش افراد باعث تفاوت عملکرد آنها با توجه به نظریه واحد است. (کار) این نگرش را زمینه‌های پیش‌نظری می‌نامند.

5) آنچه مربوط به بررسی و دسته‌بندی نظریه‌های تربیتی است.

7) **مفهوم پژوهش‌روایی را از لحاظ لغوی و محتوایی توضیح دهید؟**

به معنای گفتن و (Narrare) از ریشه واژه یونانی (Narrative) لغوی: روایت)

به معنای آشنایی با چیزی و دانش درباره چیزی است. (Gnarus)

محتوایی: روایت مهم ترین وسیله ارتباط ما با دیگران و بیان تجربه های زیسته ی ما و وقایع، مبتنی بر تسلسل زمانی، است. روایت دارای جنبه علی است و ما در بیان روایت خود و ارتباط بین رخداد ها، ارتباط علی می دهیم.

2. خودارزیابی:

خود ارزیابی وضعیت موجود و مطلوب:

قبل از اینکه به کلاس روایت پژوهی بیایم اطلاعاتی در این زمینه نداشتم و آگاه نبودم که تا چه حد این درس می تواند در زمینه تدریس برای دانش آموزان و حل مشکلات آموزشی و رفتاری آن ها کمک کند ولی بعد از شرکت در کلاس و انجام کار های مربوط به پژوهش فهمیدم که در کلاس و با دانش آموزان از این تجارب می توانم به خوبی استفاده کنم.

نگرش شما به روایت پژوهی:

من واقعا نگرش مثبتی نسبت به این درس دارم و مطمئن هستم که این پژوهش ها برای من و همچنین دانشجو معلمانی همچون من می تواند مفید باشد چون بر اطلاعات ما افزوده شده است واز تجارب معلمان نیز استفاده می کنیم.

انتقاد شما نسبت به روند کار:

کار خوبی بود فقط در بعضی قسمت ها که کارم مشکل داشت متوجه منظور شما نمی شدم اما با سعی و تلاش می توانستم کارم را اصلاح کنم اما در کل کار مناسبی برای ما دانشجو معلمان بود.

راهکارها و پیشنهادات:

به بهترین نحو استاد راهنما دانشجو معلمان را راهنمایی می کرد فقط تاریخ شفاهی اندکی مراحلش طولانی بود.